

ORIOKO

EUSKAL ALDIZKARIA

KarKara

23. zenbakia. Doan. 1993ko San Pedroak. Ale berezia

23A

San Pedro
93ko
festa-programa
barruan

Iritsi da eguzkia!

Interes handiagoak kontu korrontean eta ohizko libretan. Eta guzti hau profesionaltasun garbiko hasiera baino ez da.

**CAJA LABORAL
EUSKADIKO KUTXA**

AURKIBIDEA

KarKara
aldizkaria

Lege-gordailua:

SS 346/90

ISSN 1132-1105

Tirada: 2000 ale

Herriko Plaza, 1

20810 ORIO

Tfnoa: 83 15 27

Erredakzio-taldea:

Marisa Arruabarrena

Miren Etxeberria

Jabier Gaiton

Ana G. de Txabarri

Ana Iturain

Iñaki Iturain

Nere Manterola

Jabier Zabaleta

Kolaboratzaileak:

Patxi Oliden

Anjel Lertxundi

Azken orrialdeko

marrazkia:

Daniel Bastos

Argazkiak:

Ana G. de Txabarri

Inprimategia:

Bizker (Usurbil)

- 5** Herrian galdezka: Zer diozu senidetzeaz?
- 6** Herriko Kontuak
- 9** Kirolak
- 12** "Euskaraz, gazte" literatur lehiaketaren oinarriak.

San Pedro festak 1993

Gehigarri berezia

- I** Azala
- II** San Pedro 93. Festa-programa
- V** Erreportaia: Oriotarrek Saint Ciersera
- VIII** Jesus Mari Perona
- 13** "Euskaraz, gazte". Eneko Olariaga
- 14** Iritzia: On egingo ziek! Anjel Lertxundi
- 15** Bertsoak: Begiradabxo bat hogeigarren mendeko Oriori. Iñakilturain
- 16** Elkarrizketa: J. Frantzisko Lukas, Zorroagan irakasle
- 18** Denetik piska bat
- 21** Kolaborazioa: Don Santiago. Patxi Oliden
- 22** Azkena

Iritsi da eguzkia!

Eta eguzkiarekin batera oporraldia KARKARA egiten dugunontzat eta zuetako askorentzat. Ez da hori, noski, herriko arrantzaleen kasua, festak pasa eta segituan atera beharko baitute atunetara. Espero dugu uda ona pasako duzuela bai lana egin behar duzuenok eta, baita gure moduan, bakazioak hartuko dituzuenok. Urria arte, ondo bizi!

Eusko Jurlaritzako Kultura Sailak
diruz lagundutako aldizkaria

Gipuzkoako Diputazioak
diruz lagundutako aldizkaria

DENBORAPASA

KarKara

Herriko Plaza, 1
20810 ORIO
Tfnoa: 83 15 27

**1993ko
publizitate-prezioak**

Modulo bat ..... 1.500 PTA
Bi modulo ..... 3.000 PTA
Hiru modulo ..... 4.500 PTA
Lau modulo ..... 6.000 PTA
Sei modulo ..... 9.000 PTA
Orrialde erdia . 13.500 PTA
Orrialde osoa .. 27.000 PTA

☐ **Prezio hauek zenbaki
baterako balio dute. Urtean
hamar zenbaki argitaratuko
ditugunez, zenbaki guztietan
beron publizitatea egin nahi
dutenek % 10eko deskontua
izango dute prezio hauen
gainean.**

HIZKI ZOPA

A	T	X	O	R	I	Y	A	N	E
K	U	A	R	R	U	K	A	Z	I
I	X	O	X	V	A	S	E	M	D
E	Z	T	X	U	R	B	F	A	E
A	E	M	L	O	T	F	A	Z	I
Z	K	I	X	M	X	B	I	K	Z
K	O	T	O	S	O	E	O	A	T
O	R	K	X	Z	L	E	X	K	I
N	R	E	L	E	A	E	T	O	A
A	A	A	H	K	R	R	O	N	I
R	E	O	I	T	R	Z	R	A	K
R	I	N	O	Y	A	I	R	R	E
A	A	R	K	U	M	E	O	R	Y
M	T	X	O	R	I	T	X	A	U
U	E	O	T	B	N	U	T	I	A

Oraingoan ere,
Orioko hamar per-
tsonen ezizenak
aurkitu behar ditu-
zue. Baina kontu-
tan izan denak ani-
malien izenak direla
Aurreko aleko
erantzunak hauek
ziren: Naparra,
Xuxana, Txanga,
Xestero, Kanpana-
rio, Mimoxo, Gua-
pin, Akaña, Xal-
bardin, Katxiña

ORRAZKERAK

AITA LERTXUNDI, 22
TFNOA. 83 12 61

Jauregi

JANTZIAK

TELEFONOA :83 08 30

MAPFRE aseguruak

TALAI aholkulariak

IÑAKI OLARIAGA

Eusko Gudari, 44 ☎ 13 37 20

EROSLE

AUTOZERBITZUA

HERRIAN GALDEZKA

Zer diozu senidetzeaz?

Lehengo alean, Orio Frantziako herri batekin senidetu zela aipatzen genuen eta oraingo honetan Oriotarrek senidetze horretaz zer iritzi duten jakin nahi izan dugu. Zer iruditzen zalon, zer on eta zer txar ekar lezakeen, beraientzat azaleko gauza bakarrik ote den, edo, zerbait gehiago...

Amaia Gozategi

18 urte

Nire ustez, hermanamendu bat egiteak, kultura bat ikastea dakar. Elkarrekin asko ikas dezakegula iruditzen zait. Ni han izan nintzen eta harrera ezin hobea egin ziguten.

Jose Mari Arruti

68 urte

Oso ondo iruditzen zait hermanamendua, gu hara joatea eta beralek ere etortzea, kultura ezagutzea, oso ondo dago. Niretzat oso mamitsua da gai hau.

Iñaki Karretero

22 urte

Ondo iruditzen zait, baina informazio gutxi egon da. Besteen kultura ezagutzea ondo dago, baina bestalde, diru asko gastatzen da. Bere alde onak eta txarrak ditu.

J. M. Atorrasagasti

44 urte

Oso ondo iruditzen zait, turismoa eta harremanak ekar ditzakelako. Turismoa ekar lezake, harreman komertzial batzuk, eta kultura bat ere ezagutzen da.

RAMIRO

ARGAZKIAK

Eusko Gudari,9

☎ 83 10 48

HARAGIA GUSTORA JAN NAHI
BADUZU EROS EZAZU...

Kepa Loidi

harategia urdaitegian

Pelotari,1 Tfnoa 83 25 65

KOLON TXIKI

Herriko plaza, 4

☎ 83 00 44 13 20 26

ertza

USAINDEGIA

HERRIKO KONTUAK

Joan den malatzean izan ziren Orion konfirmazioa eta jaunartzea, eta argazki hauetan ikus daitezkeen gazteak izan ziren ospakizun hauetan. Konfirmatu zirenak 62 izan baziren, jaunartzean 49 ume besterik ez zen izan. Igartzen da ume gutxiago jaiotzen dela orain.

Orioko monitoreak Txurrukan

Aurten, laz bezala, Orioko hainbat monitoren joan ahal izango dute Txurrukako udalekuetara. Oraingo horietan 30 bat laguneko osatuko dute begirale-taldea, horietatik gehienak, oriotarrak.

Udalekuak hiru bandatan egingo dira, uztailaren lehen hasi eta abuztuaren 15a arte. Hamabostaldi bakoitzean 110 haur izango dira.

Orioko Dilistak elkar-goak egin duen ahaleginari esker lortu dira aipatutako kanpamenduak eta gazte auzolandegiak. Gazte auzolandegietara etorriko diren boluntarioen arduradunak ere Orioko hiru monitoren tituludun izango dira.

Udalak Intsumisioaren aldeko mozioa onartu zuen

Orioko Udal-Plenoak aho batez onartu zuen Intsumisioaren aldeko mozio bat malatzaren hasieran egindako bilkuran. Mozioa HBk aurkeztu zuen.

Onartutako testuak intsumisioaren aldeko mugimenduari eta gartzelan dauden intsumisioei elkartasuna adierazteaz gain, mugimendu horren alde lan egiteko konpromisoa adierazten zuen.

Arazoak epaile berriak direla eta

Justiziako Ministerioak Oriko eta Usurbilgo bake-epaitegirako izendatu dituen bi epaileak direla eta, arazoa sortu da Ministerioak ez duelako langile horien euskar maila kontutan hartu izendapena egiterakoan. Hori salatuz Orioko eta Usurbilgo alkateek gutun bat bidaldi zuten Euskal Herriko Auzitegi Nagusira. Gutun hori prentsan ere agertu da.

Gutun horrek erantzunik ez du oraindik jaso eta, bien bitartean, epaile berriak lanean hasiak dira dagoeneko.

EAJ izan zen alderdirik botatuena Orion

Ekainaren selan izandako hauteskundeetan EAJ izan zen garaile Orion. Bigarren indarra HB izan zen eta hirugarrena EA. Zehazki honako hauek izan ziren egun horretako emaitzak:

Errolda: 3.380
Botoak: 2.189
Abstentzioa: % 35,24
PNV: 566 (%25,86)
HB: 547 (%24,99)
EA-EUE: 522 (%23,85)
PSE-EE: 292 (%13,34)
PP: 148 (%6,76)
Besteak: 114 (%5,21)

Esku-lanetako ikastaroa

Ostargi emakume taldeak antolatutako aurtengo esku-lanetako ikastaroa bukatua da dagoeneko, baina datorren irila-urrian berriro ekingo dio lanari eta erakusketa bat antolatuko du, egindako lanak erakusteko. Argazkian, ikastaroan parte hartu duten emakumeak.

«Euskaraz, gazte» kanpaina urria eta azaroan

Gazteen Azpibatzaordeak «Euskaraz, gazte» izeneko kanpaina egingo du urria eta azaroan. Kanpaina horren helburua Orioko gazteen artean euskararen erabileraren aldeko jarrerak indartzea da. Kanpaina hainbat aktibitate ezberdinez osatua izango da.

TXO aldizkariak kaleratu du bere bigarren alea

Euskal Herriko arrantza eta arrantzaleen bizi-modua ardatz duen TXO aldizkariak, bere bigarren alea kaleratu du. Zenbaki berria dagoeneko salgai dago herriko liburudendetan.

Erredakzio-taldean Jokin Uranga oinarria ari da lanean.

Udala Udalerri Euskaldunen Mankomunitatean sartzea ari da aztertzen

Udaleko Euskara Batzordea aztertzen ari da Orioko Udala UEMAn (Udalerri Euskaldunen Mankomunitatea) sartzeko posibilitatea.

UEMA euskaraz funtzionatzea erabaki duten

Euskal Herriko 16 udalek osatzen dute. Mankomunitateko herri guztiek populazioaren % 80tik gora izan behar dute euskalduna. Orioko Udalak UEMAn sartzea erabakitzen badu, mankomunitateko herri-rik handiena izango da.

Jende asko udako lanpostuetarako

Orioko Udalak urtero egiten duen udaldiko lanpostuak betetzeko deialdira inoiz baino jende gehiago aurkeztu zen aurtengoa.

Beste urtetan, aurkeztu den jendearen kopurua 30-40 lagun artekoa izan ohi da. Aurtengoan, berriaz, 115 izan dira lanpostu horietarako izena eman dutenak.

HERRIKO KONTUAK

Feriantek euskaraz

Orioko Udalak hizkuntz baldintza batzuk ezarriko dizkie aurten festatan datozen ferianteei.

Ferianteeek beren barraketan jendearentzat dituzten kartelak eta oharra euskaraz jarri beharko dituzte aurten eta, gainera, euskal musika emango dute altabozetatik.

Kartelak eta euskaratzeko Udalak Euskara Zerbitzuaren laguntza eskainiko die ferianteei. Bestalde, Euskara Batzordeak musika-zinta batzuk erosi ditu eta doan banatuko ditu barrakeroen artean.

San Pedro festetako giroa euskalduntzea da aurreko guzti horrek. Udaleko Euskara Batzordeak lortu nahi duen helburua.

"Mendia berez garbia" kanpaina oso jende gutxi hartu zuen parte

Talai-Mendi mendizale elkarteak, "Mendia berez garbia" izena daraman kanpaina, parte hartu zuen. Ekainaren 13an atera ziren herriko plazatik, Kukuarri mendia eta ingurua garbitzera. Baina zoritxarrez, ez zen nahi bezain beste jende bildu, lau besterik ez baitziren joan.

Udaleku irekiak izango dira aurten ere Orion

Orioko Udaleko Gizarte-ongizate, Gazteria, Enplegua eta Formazio-ko Batzordeak, Udaleku irekiak antolatu ditu uztaillerako. Aurten Udaleku irekiak hiru urtetik hamalau urte bitarteko haurrentzat izango dira.

Ekintza honen helburuak honako hauek dira: astialdiko iharduerak taldean egitea, gizarte edo kultura mailan zailtasunak dituztenak gizarteaztea eta euskara finkatzea jokuen bitartez.

Aktibitate guztiak euskara hutsean egingo dira.

Udaleku irekiak uztaillaren 1ean hasiko dira eta 30ean bukatuko. Laurogei umetik gora hartuko dute parte.

DORRONSORO
Janaridenda

ABESLARI, 3

TELEFONOA 83 09 37

Gure herriko garagardoa

ERRUSTA
taberna

Kriston bokadillok!!

Koasta Lasaitasuna
eta
Taberna giro ona

KIROLAK

Arraun Elkarteak Ohizko Asanblada burutu zuen Maiatzaren 28an

Hirurogei bazkide biku zituen batzar honetan, besteak beste, honako puntu hauek jorratu ziren:

Azaldu ziren bazkide guztiei iaz izandako emaitzak jasotzen zituen txostentxo bana partitu eta komentatu ondoren, balantze ekonomikoaren berri eman zitzaien, honako hauek izanik adierazitako zenbakiak: lazko gastua 26.579.856 pta-koa izan zen, 1.834.424 pta-ko defizitarekin.

Aurtengo kanpainaz hitzegiterakoan datu hauek aipatu ziren:

Aurrekontuari dagokionean 23.616.000 pta-ko gastua kalkula-tzen da, 2.384.000 pta-ko superabitarekin.

Sponsor bezala, aurtien ere **CEPSA**k jarraituko du. Enpresa honek kanpaina honetarako 12 milioiko dirulaguntza emango du.

Klubak momentu honetan 100 fitxa dauzka horietatik 29 senior mailakoak izanik, hauekin traineru bakarra ateratzea pentsatzen da.

Kirol-egutegia lazkoaren antzekoa izango da: batelak, trainerilak, trainerua eta arraunketa olinpikoko txapelketetan parte hartuko da kategoriaz guztietan.

Klubean egun dagoen kirol-materialaren balorapen ekonomikoa egite-rakoan, 70 miloi ingurukoa dela azaldu zuten Gida Batzordeko lagunek. Material horren informazio zehatza izan zuten Itxas-Etxera hurbidutakoek eskuratu zuten txostenaren bidez.

Gida Batzordea erreleboaren zain

Iñaki Sarasua, Koldo Olariaga eta Joxemari Olasagastik osatzen duten hirukoteak, Gida Batzordean momentu oso txarrak eta oso onak igaroz, 8 urtetako etapa luzea jorratu ondoren, beste jendearekin pasoa utzi behar zaiola garbi ikusten du. Hori dela eta, bazkide zein herriko arraunzale eta gainon-tzeko guztiei deia luzatzen die. Urria edo Azaroan izango diren hauteskundeetan direktibo karguetarako boluntario gisa aurkez daitezten. Izan ere, arraunlari-
ez gain, bestelako zereginak aurrera eramango dituzten pertsonak ere behar baitira Orioko arraunak denok nahi dugun eta dagoen, mailan mantentzea nahi bada.

Beraiek inolaz ere jarraituko ez dutela adierazi ondoren, arlo guztietan Elkarte oso egoera onean dagoela azpimarratu zuten, beren iritziz gaur egun Orioko Arraunketa Elkarte dagoen pertsona "inpreszindible" bakarra Jose Luis Korta dela gaineratuz.

Aurtengo banderak
Hona hemen orain arte irabazi diren hamabi banderen zerrenda:

BATELETAN

Liga Txapelketan

Infantilak
Jubenilak

Gipuzkoako Txapelketa

Infantilak
Jubenilak

Euskadiko Txapelketa

Jubenilak
Seniorrak

Espainako Txapelketa
Seniorrak

TRAINERILETAN

Gipuzkoako txapelketa

Jubenilak
Seniorrak

Euskadiko Txapelketa

Jubenilak
Seniorrak

Espainako Txapelketa
Seniorrak

URBAZTER

Aseguru eta bidai agentzia

San Nikolas kalea, 8

☎ 13 33 14

GABON

Taberna-Kafetegia

Telefona: 83 06 09

Pilota txapelketa bukatzeaz

Dagoeneko ezagutzen dira datorren 27an pilotako finalak jokatuko dituztenen izenak.

Pala

1. maila

Ilartamendi-Berastegi, Haranburu-Sagastiren kontra

2. maila

Uranga-Tapia, Mantorola-Makazagaren kontra.

Esku-pilota

Neskak

Iribar-Makazaga, Solaberrieta-Mugikaren kontra.

Mutilak

Benjaminetan, Ato-rasagasti-Iribar, Martin-Unanueren kontra. Albinetan, Pinto-Arruti, Iribar-Unanueren kontra. Infantiletan, Olasagasti-Aldakur, Arantzasti-Solaberrietaren kontra.

Futbito txapelketako finalak San Pedrotan

Xurrukurru Kultur Taldeak antolatutako futbito txapelketaren emaitzak erabakitzeaz daude.

Hala ere, San Pedro festetan jakin ahal izango dugu, zeintzuk izan diren irabazleak.

Ligako semifinala jokatuko duten taldeak honako hauek dira.

Ollagorria-Katxina

Gabon-Aiarrak

Eta, Kopako semifinala jokatuko dutenak, berriak:

Riffi-Raffe-Pub Bum

Jordi saca un pintxo-Txomin Arraindegia.

ARGI-GAIK

elektrizitatea

argi halogenoak

Iturbide, 11

ZUMINTZA

I le a p a i n d e g i a

Busko Gudari Kalea, 25 Telefonoa: 83 17 56

boutique

daddy

Estropalari kalea, 12 - Telf. 1 3 2 8 1 6 - ORIO

BAKERO, NIKI, KAMISETA,
BAINU-JANTZIAK....

Jadanik zure gustoko
marka guztiak %30-reko
deskontuarekin eskura
ditzakezu!

Busko Gudari, 33 - Ifnoa: 83 39 20

Joseba Manterola:

"Himalayara joatea da nire ametsa"

Hogeita bost urte dituen gazte oriotar honek dagoeneko Alpeak eta Pirineoak oso ondo ezagutzen ditu, eta egona da Bolivian eta Nepalen. Orain bere ametsa Himalaya da.

Nola sortu zitzaizun mendirako grina?

Ni Talai-Mendin hasi nintzen mendira joaten eta hamahiru urterekin Sanserekin hasi nintzen, bera izan da nere malxua, asko ikasi dut beraren-gandik.

Mendiaz aparte kirol asko praktikatzen dituzu, zein dira?

Parapentea, kañoi jeitsiera, skia pistan zein mendian, mountain bike eta ur-jauzi izoztuak eskalatzen ditut baita ere, baina ni mendizalea naiz eta kirol guzti hauek mendian egiten dira eta horregatik hasi nintzen. Behin mendian zaude eta ikusten duzu pertsona bat jeisten dela abiadura bizi-zian esdiak dituelako eta

pentsatzen duzu, nik ere probatu behar dut hort, hurrengo batean mendira zoaz eskiekin, baina elurrik ez dago eta ikusten duzu bat hegari egiten parapente batekin, eta hurrengo asteburuan hori probatzen duzu.

Kirol hauek diru eta denbora asko eskatzen dute, nola konpontzen zara?

Bai, materiala, bidaiak eta abar garestiak dira, baina nik nere diru gehiena hortan gastatzen dut eta nere denbora libre ere bai.

Kirol guzti hauek arriskutsuak dira,

hori al da erakartzen zaituena?

Arriskua badute, baina mendia ezagutzen baduzu, eta baldin badakizu noiz buelta eman ez da hain arriskutsua. Gu lehengoan gailurretik ordu betera geunden, baina buelta eman genuen, arriskua ikusten genuelako, kosta egiten da, baina hurrengoan ere hor dago.

Zein dira igo dituzun mendiruk altuenak edo gogorrenak?

1991n, Bolivian Illimani mendia igo nuen

6.500 metrotakoa, baina zailena Gran Condorri, 5.800 metrotakoa egin zitzaidan, harria zelako eta eskalatu egin behar izan genuelako, Naranco de Bulnesen eta Mont Blanc-en ere izana naiz.

Ze toki gomendatuko zenizkioke oso mendizale ez den pertsona bati?

Zailtasun handiegirik gabe eta Euskal Herriatik atera gabe, Irati eta Belagoa gomendatuko nituzke, oso urrutiko joan beharrik ez dagoelako.

AXUN

JANARIDENDA

Tfnoa: 83-59-02

IL GELATO

Etxeko helatuak
eta kruasanak

San Nikolas 17 TFNOA 131747

URANGA BURDINDEGIA

EUSKO GUDARI 7
TFNOA 831236

"EUSKARAZ, GAZTE" LITERATUR LEHIAKETA

O i n a r r i a k

1.- "Euskaraz, gazte" literatur lehiaketaren helburua Orioko gazte-jendearen artean idazteko zaletasuna suspertzea da.

2.- Lehiaketara aurkeztu diren lanak euskaraz idatziak izango dira.

3.- Lanak jatorrizkoak eta inon argitaratu gabeak izango dira. Ez da onartuko beste lehiaketaren batean saria jaso duen lanik eta, ezta, beste hizkuntzaren batean idatzia egon eta lehiaketarako euskaratutakorik ere.

4.- Lehiaketan parte hartzen duten norbanakoek Oriokoak izan behar dute edo Orion bizi.

5.- Lehiaketan parte hartzeko gutxienez hamalau urte izan behar dira eta gehienez hogeita bederatzi.

6.- Lanen luzera librea izango da.

7.- Lehiaketak bi modalitate izango ditu: ipuina eta olerkia.

8.- **Lanak aurkezteko era:**

Lanak makinaz idatziak aurkeztu beharko dira.

Lanak, onartua izateko, titulua besterik ez du eramango agerian. Idazlearen izena ezin izango da inon aipatu. Lanarekin batera kartazal itxi bat aurkeztu beharko da, barruan egilearen datuak jasoko dituen eta kanpoan bere lanaren titulua besterik agertuko ez duena.

Adierazi beharreko datuak: egilearen izen-deiturak, adina, helbidea eta telefonoa.

9.- **Sariak.**

Ipuinen modalitatea.

1. saria: 60.000.- PTA
2. saria: 30.000.- PTA
3. saria: 20.000.- PTA
4. saria: 10.000.- PTA

Olerkien modalitatea.

1. saria: 60.000.- PTA
2. saria: 30.000.- PTA
3. saria: 20.000.- PTA
4. saria: 10.000.- PTA

10.- **Epaimahaia.** Epaimahaia Udaleko Euskara-Batzordeko kide batek, KARKARA aldizkariako kide batek, Udal Euskara-Zerbitzuko Teknikariak eta euskaltegiko irakasle batek osatuko dute.

Epaimahaiak hutsik utz ditzake sariak.

11.- **Lanak aurkezteko tokia eta epea.** Lanak Udaleko Euskara-Zerbitzuan aurkeztuko dira. Lanak aurkezteko azken eguna **urriaren 29a** izango da.

12.- Orioko Udalak berea izango du saritutako lanak argitaratzeko eskubidea. Gainontzeko lanak itzuli egingo zaizkio eskatzen dituenari.

San Pedro 1993
Gehigarri berezia

San Pedro 93

ekainak 24, osteguna

San Joan eguna

22:30 Dantza plazan, Orioko tabernariak antolatua

ekainak 26, larunbata

11:00 Haurrentzako jokoak plazan

16:30 Titiriteroak plazan; Kaskarreko taldearen "Motzen bahiketa"

18:00 Txokolate-jana plazan

22:30 Errusiako dantza folklorikoak.
Siberiako hegoaldean dagoen
Omsk hiriko IRTYSH dantza-talde
errusiarraren emanaldia

ekainak 27, igandea

10:00 Herri-krossa

12:00 «Santa Orosia», Jakako Udal
musika-bandaren emanaldia, kale-
jiran, hasieran, eta plazan, gero

12:00 Eskubaloiko Txapelketa
Probintzialaren finala, infantil
mailan, Orio eta Usurbilen artean

17:00 Orioko Pelota-Txapelketaren
finalak

22:00 Dantza plazan, Imanol eta
Zabaletarekin

ekainak 28, astelehena

19:00 Judoko erakustaldia pilotalekuan,
Indar Gym-ek antolatua

19:30 Txistulariak eta buruhandiak

21:00 Tanborradakoen afaria Loretxu
jaketxean

23:00 Bandera altxatzea

23:00 Tanborradaren hasiera

23:30 Dantza plazan, Akelarrekin

Garmendia

aseguru-agentzia

☎ 83 44 66

ANTONIO ALONSO

Erakusketa berria laister irekiko dela
adierazten dizuegu

Azken modeloak gres eta azulejotan!

Iturbide kalea 5

Tfnoa: 83 07 44

ASEGURUAK

C C L

CARASA, CILVETI, LACORT Y CIA, S.A.

JUAN LOIDI AZKUE

Aritzaga, 3 -1 Telefonoa: 83 11 90 ORIO

ILEAPAINDEGIA
ESTETIKA
MIXTOA

SOLARIUMA
PERFUMERIA

San Nikolas, 2 Tfnoa: 83 31 70

San Pedro 93

ekainak 29, asteartea San Pedro eguna. Euskal Festa

08:00	Xexenak Datoko inguruan instalatutako plazan	13:00	Bertsolariak Dikeko parkean: Maia, Iturriaga, Esoain eta Sukia
10:30	Txistulariak kalejiran	13:45	Alboka-emanaldia Dikeko parkean
10:30	Meza nagusia	14:00	Herri-bazkaria Dikeko parkean. Bazkalondoan, alboka-joleak, dultzaineroak eta bertsolariak
10:45	Dultzaineroak kalejiran	16:00	Plater-tiroketa Antillako zelaian
11:00	Plater-tiroketa Antillako zelaian	17:30	Dantza-taldearen emanaldia Dikeko parkean
11:00	Trikitulariak kalejiran	18:00	Patxi Sainzen emanaldia Dikeko parkean
11:00	Jubilatuentzako hamaiketakoa Zaharren Babes Lekua	19:00	Geurtz 22 taldearen emanaldia Dikeko parkean
11:30	Txuntturroen kalejira	22:30	Herriko hiru talderen emanaldia plazan: Martin taldea, Azkonobieta eta Gozategi anai-arrebak
12:00	Hainbat dantza-talderen emanaldia, herriko kaleetan barrena, hasieran, eta Dikeko parkean, gero.		
12:00	"Antonio de Gaztañeta (1656-1728)" erakusketa zabalduko da Udaletxeko Pleno Aretoan		

(Oharra: kalera baserritarrez jantzita ateratzea eskatzen zaie herritarrei)

PATXI
HARRATEGIA
Telefonoa: 83 18 37

URAITZ
LURRINDEGIA
KIROMASAJA ESTHETICIEN
ENDAIA 3 TFNOA 83 18 97

Antilla
Jatetxea
Abeslari, 2
Tfnoa: 83 07 50

ORIOKO PROMOZIOAK I, s.l.
2, 3 eta 4 gelatako etxebizitzak
merkatal lokalak eta garajeak
kale,2 Tfnoa: 83 41 44 Orle 20010

ERRUSTA
taberna
Kriston bokadillok!!

San Pedro 93

ekainak 30, asteazkena

Kuadrilen eguna

- 11:00 Zezenak Datoko inguruan
instalaturako plazan
- 11:30 Sardin-jana ibiltaria
- 14:00 Jubilatuentzako bazkaria Altxerri
jatetxean
- 17:00 Herri-kirolak, herriko kuadrilen
artean
- 22:00 Kuadrilen afaria Altxerri jatetxean
- 23:00 Dantza plazan, Minxoriak
taldearekin
- 02:00 Txiste-lehiaketa
- 03:30 Txokolaté-jana

uztailak 1, osteguna

- 12:00 Poney-ak Datoko inguruan
- 17:00 Futbitoko finalak frontoian
- 17:00 Poney-ak Datoko inguruan
- 19:00 Artelan, pailazoak herriko kaleetan
barrena
- 19:30 Dantza plazan, Joselu Anaiak
taldearekin
- 23:00 Dantza plazan, Joselu Anaiak
taldearekin

(Ekainaren 29 eta 30ean eta uztailaren 1, 4 eta
11n "Antonio de Gaztañeta (1656-1728)" erakus-
keta izango da zabalik Udaletxean honako ordu-
tan: goizez 12:00etatik 14:00etara eta arratsal-
dez 18:00etatik 19:00etara.)

Irakurri

Egunkaria

Euskarazko prentsa

ALTXERRI
Jatetxea
Telefona: 83 07 62

Carmen

ARRAINDECIA

tfnoak: 83 05 37 83 33 71

ERAIKUNTZARAKO MOTA GUZTIETAKO MATERIALAK

ANTONIO ALONSO S L

- Gres eta azulejuen erakusketa
- Komuneko eta sukaldeko altzarien erakusketa
- Sukalde ekonomikoak

Almazena eta erakusketa
Santiago auzoa
tfnoa: 13 25 33
faxes: 83 57 01

Denda eta ofizina
Iturbide, 5
tfnoa: 13 10 88

Oriotarrak Saint Ciersera

Maiatzaren 29tik Orio senidetuta dago Frantziako Saint Ciers izeneko herriarekin. Bordeletik iparraldera 60 kmtara dagoen herri horretako udaletxean izan zen ekitaldi ofizialerako bi autobus bete oriotar joan ziren, oriotarren nolabaiteko ordezkari. Hauen buru alkate jaun Jose Migel Makazaga, senidetze hau gauzatzeko antolaketa lanetan jardundako Itziar Olariaga eta udaleko alderdi guztietako ordezkariak. Hauekin batera zenbait udal langile, dantzari talde bat, trikitilariak, musika-eskolako ikasle batzuk etabar.

Maiatzaren 28 ostiraleko arratsaldean joan

eta igande arratsaldean itzuli ziren arte, ekitaldi ofizialaz aparte, "Arrantza, Ehiza eta Natura FERIA" ren programaren barruko festa eta ekitaldietan parte hartu ahal izan zuten. Aipagarrienak honako hauek: ehiza eta arrantza tresnen erakusketa, kontzertua elizan, afaria hango herritarrekin batera, meza eta ehiza-txakurren be-deinkazioa eta desfilea, karroza, zaldi eta txakurrekin.

Oriotarrak hango jendearen etxeetan egon ziren lotarako eta jateko binaka. Eta denek aho batez aitortu zuten oso jende atsegin eta esku zabala izan zela oriotarrokin.

Ekitaldi ofizialari bukaera emateko, ordezkari guztiak udaletxeko eskalaretan argazkia ateratzeko prest

Izenpetutako agiria

Orio eta Saint Cierseko alkate jaunek izenpetutako senidetze agiriko hitzak laburtuta:

"Gure herrikideen izenean, bi herri on arteko harreman iraunkorrak izateko zinezko konpromisoa hartzen dugu, gure arteko elkar trukaketa errazteko, kultura-gizarte-eko eskola-mailan eta gizarte bizitzaren beste maila askotan, honako printzio hauek kontutan hartuta:

- Europaren eraikuntza ez da goitik behera egin behar, baizik eta behetik gora, oinarritik hasita; horretarako bidea elkarren arteko egintzak dira, horrek baitira demokraziaren lehen maila.

- Euskadik eta Akitaniak elkar hobeto uler dezaten sustatu behar dugu.
- Europako nazio eta erregioen arteko harremanen oinarria adiskidetasuna izan behar du."

Saint Ciers Orio baino txikiagoa da, 3.000 biztanle inguru ditu, eta mahastiz inguratuta dago alde guztietatik. Gironde ibaitik sei kilometrotara, ibai ertzean portu txiki txiki bat dauka, itsasotik hogeit bat kilometrotara, baina arrantzak apenas dauka garrantziarik bertakoentzat

Udaletxeko ekitaldi ofiziala bukatuta, denak desfilean herriko kaleetan

Oriorekin baino lehenago Errumania eta Espainiako herri banarekin daude senidetuta, herriko sarreran dagoen kartelean ikustea dagoen bezela

Saint Cierstarren ekonomia ardoaren produkzioan dago oinarrituta, eta ardoaren eta mahatsaren kulturak eragin handia dauka hango herritarrengan. Orion denok arraunaz dakigun bezela, han denek dakite ardoaz

Orion bezela eliza bat, bi botika, biblioteca bat, postetxe bat, portu txiki bat eta aldizkari bat daukate, baina gainera suhiltzaileak, zinea, dantza-eskola, igeri-lekua, bi futbol-zelai, jai-areto bat eta zentral nuklear bat

Orioko neskatilek denbora izan zuten txu-txuan ibiltzeko eta dibertitzeko

Orio eta Saint Ciersen artean diferentzia batzuk oso nabarmenak dira; Saint Ciersen lau taberna besterik ez dago, 23 dira zinegotziak, meza bat besterik ez da izaten, oso musuzaleak dira —hiru eta lau musu ematen diote elkarri— eta Orion arraunlariak irabazitako banderak bedainkatzen ditugun bezela, han ehiza-txakurrekin egiten dute gauza bera, festa handi baten barruan

Zakurrak eta beren jabeak, dotore jantzita, apaizaren bedeinkazioaren zain, eliz atarian

Orioko dantzariak adi diskurtsoan. Atzean ikurriña, bandera frantsesa eta europearra

Saint Ciestarrak Oriora

Saint Cieretik autobus bat bete jende etorri zen iazko iraileko bigarren igandeko estropada ikustera, goizeko bostetan abiatuta, denak horiz jantzita. Estropada ikusi, bazkaldu, alironcan saltatu eta disfrutatu eta pozik eta gustora bezain harrituta eta nekatuta itzuli ziren beren herrira

Banderak bedainkatu ziren egunean ere etorri ziren gure artera hango agintariak. Gehien gustatu zitzaiena Orion mezetan jendeak nola kantatzen duen izan omen zen.

Zenbait oriotar eta Saint Ciestar lagun eginda, herriko xelebre batekin eta bere txakur txikiarekin

Jesus Mari Perona

"Badira gure herrian entzute handia lortzen duten huskeriak eta behar adina prezlatzen ez ditugun meritu handiko lanak. Azken horien artean kokatu behar da Peronaren esku-lana, lan guztiz aparta eta berezia izan arren. Kanpotik etorri beharko ote dute artista honek eraiki duen XVI. mendeko euskal baleuntziaren modeloaren meritua erakustera?"

Hitz hauek ez dira gu-reak, egunkari batean agertutakoak baizik. Baina KARKARAK bere egin zituen 1989ko San Pedro-tan plazaratu genuen aurrenekoale hartan. Lau urte beranduago berriz goraiatu nahi dugu Jesus Mariren lana, baina orain-go honetan adierazteko bere lanaren balioa aitortua izan dela erakundeen aldetik, eta bere untiak Orioren iritsi aurretik leku askotan egon direla ikusgai: Donostian, Santanderren, Vigon, Madrilan...

Erakusketa Orion

Orioko Udaletxean erakusketa izango da San Pedro festetan. Erakusketa hori ekainaren 29an zabalduko da eta festa-egun guztietan izango da irekita. Uztailaren 4ean eta 11n ere bertan egon-

go da, uztailaren erdialdean Mutrikura eramaten duten arte. Erakusketa Donostiako Untzi Museoak antolatu du eta erakutsiko diren bi modeloak Antonio Gaztañeta arkitekto nabalak egin-dako bi untiarenak dira.

Antonio de Gaztañeta

Antonio Gaztañeta, 1656-1728, Mutrikun jaio zen. Oso txikitatik hasi zen itsasora, 16 urterekin bere aita gaisotuta berak ekarri behar izan zuen barkua Ameriketatik Pasaiaraino, Espainiako Armadako almirante izatera iritsi zen eta gerra bizian ibili zen garai hartako itsasgizon inglesekin. Bere lanik aipagarrienak hala ere itsasuntzien eraikuntzan egin zituen, modu iraultzaileak erabiliz. Orioko astilleroetan ere sei

itsasuntzi, guztiz bereziak, eraiki zituen. Astillero hauek garrantzi handia izan zuten XVII. eta XVIII. mendeetan; Arratola eta Altxerri izenekoak eta Udál astilleroak ziren eza-gunenak.

Jesus Mariren ustez gaur egun ere errikoak behar luke ardatz nagusia Orioko ekonomian, garai hartan zen bezela eta garrantzizko erabakiak hartzeko garaian, erriari begira, egin behar genuke.

Urte askotako lana

Jesus Mari Peronak miresmen handia dio Gaztañetaren lanari eta horregatik aukeratu ditu haren itsasuntziak modeloak egiteko. Lan horretarako, garai hartako planoetan oinarritu da eta bere anaien laguntzaz eta urte askotako lan naka-

galtzaren ondoren gure udaletxeko areto nagusian ikusteko aukera izango dugun bi itsasuntzi horiek egin ditu, dena egurrez, udareondoa, ebanoa eta haritz amerikanoa erabiliz. Esan behar da, hala ere, oraindik guztiz bukatzeko daudela.

Lana zaletasun hutsez hartu zuen, baina azkenean ia obsesio ere bihurtu omen zaila eta orain atseden hartzeko asmoa dauka. Beharbada, beste proiektu batzuri ekiteko indarrak hartzeko.

Ikusgai egongo diren bi modeloetako bat garrantzi batena da. Untzi horrek mila gizon izaten zituen barruan, 60x13 metrokoa zen eta Espainiatik Ameriketara zebiltzan merikanteak babesten ibili zen. Santanderko Colindresen eraiki zuten eta lanerako 500 arotz euskaldun bildu zituzten.

EUSKARAZ, GAZTE

ENEKO OLARIAGA
17 urte

*"Gure arbasoen
lanari jarraituz
kanta, dantza, farra
EUSKARAZ"*

egin zure publizitatea

KarKara

☎ 83 15 27

aldizkarian

**Bertan
egindako
opil eta ogiak**

OINETAROK
PORTSAR

AREIZAGA

Abeslari, 4

**Anjel
Lertxundi**
Idazlea

On egingo ziek!

Oriotar adiskide batekin nihoan lehengo batez Tolosara. Lasarte parean, bozina jo eta eskua altxa zuen, bide ertzean dagoen kanpamenduko ijitoak agurtuz. Ijitoek diosala bueltatu zioten. Harritu egin nintzaion. Jiratu eta begira gelditu zitidan fiyo-fiyo. Gero, sekulako erretolika bota zidan.

—Eta hi? Oriotarra izango haiz hi? Ez duk ematen. Kontzientzia beltzeko kristau zuri asko zegok kanpamendu hori birrinduko lukeena, baina ez beste inon jartzeko. Arrisjua omen zegok! Arriskua! Noiztik kezkatzen gaituk gu ijitoen arriskuarengatik? Beste bat duk benetakoa arriskua, kopiloto! Jendearen kontzientzia mlopea ijitoak ikusita eskandalizatu eta. Lancia azken modeloaren kontrola galduz, bazterra jotzearena, kojorian!

Adiskideak ia galduta zeukan arren bere auto arrunt normalaren kontrola, maniobratu eta hizketan jarraitu zuen. Beste oriotar batetaz oroitu nintzen, halatsuko jirak ematen baitzizkio Otelzak ere bere doscaballos horiari haserretzen denean.

Autoak salto, jira, brinko, buelta, adiskideari esker berri nuen txikitan ere etxean entzuna nuena: "Oriotarrok, ijito esaten digutenean, ez gaituk haserretzen eta jendeak uste dik, ijito deituz, faktura pasatzen digula: azkeneko estropadan gertatu zen istiluarengatik, orain dela nik ahal zekiat zenbat urte izan omen zen tongoarengatik, estropada guztietako saltsa eta pikantea izateagatik... Horregatik ateratzen diate ijito tranposo, azpilanero, oilolapuraren topikoa, horrekinxe zigortuko gai-

tuztelakoan, esanaz bezala: ijitoek nola oiloak, halatsu oriotarrek estropadak".

Eta, eskuak bolantetik askatuz, bi hatz, txikerra eta erakuslea, jaso zituen Txerrenen adarrak bailiran:

"On egingo ziek!"

Adiskideak gogoratu zidanez, oriotar ijitoarenak badu fundamentu historikoa: iragan gerra horietako batean — azken karlistadan? 36koaren ondoren? — Orio inguruko herri guztiek galerazi egiten zieten ijitoei beren terrenoetan akanpatzea. Oriok, ordea, ez omen zuen eragozpenik jartzen, eta beti egon ohi zen, hondartza aldean bezala Igeldora bidean, ijito kanpamenduren bat. Neure txikitako paisajea ere ez da ijito kanpameridurik falta. Hortik, nonbait, oriotarrak ijito izatearena.

—Zerga bereziren pagatuko ziaten... —bilatu nahi izan nion logikaren bat Orioko herriaren jokabideari, mendeetan gorpuztutako topiko eta aurreritzi xenofoboak ez baitira egun batetik bestera gainditzen. Gainera, gertakizuna —adiskide oriotarraren bertsioan daukan Vidas Ejemplares-etako koroe solidario hori gabe ere— ez da batere erraza dokumentatzen.

—Zergatik ez duk sinetsi nahiago herri batek erabaki dezakeela, topiko guztien kontra, esku zabalizatea? —esan zidan, si non e vero, e ben trovato loteriako bilete guztiak erosiz. Eraso egin zidan ondoren: —Hi ere kontzientzia beltzeko kristau zuri horietako bat al haiz, ijito bat ikusi orduko, eskua patrikara eramari ohi duena? Ez haiz, orduan, oriotarra.

BERTSOAK

Begiradatxo bat hogeigarren mendeko Oriori

*Bertso hauek 36 bertsoetako sail batetik aukeratuak dira, denentzako tokirik ezean.
Sail horretan begiradatxo bat ematen zaio gure herriari eta oriotarroi*

Euskal Herrian bada herri bat
izena dauka Oriyo
bere historia kontatuko det
nik bertso hauek mediyo.
Baina ez hartu inola ere
ondorengoa seriyo,
farrerako ez bada ez dute
ezertarako baliyo.

Oriyotarra izan omen da
betidanik ijitoa,
baina ez naiz ni razista eta
orain kontatzera noa,
gure oraina, iragana ta
izango degun geroa;
denbora inoiz gelditu gabe
beti aurrera bait doa.

Mende haseran oriyotarrek
ekarri zuten balea,
Euskal Herriko azkena zanez
irabazi zan ospea.
Holako gauza batek merezi
du gutxienez kalea,
horren ezean elkarte bati
jarri zioten BALEA.

Urte hartantxe irabazi zan
Kontxako lehen bandera,
geroztik beste hogeitabost, bai!
etorri dira etxera.
Historial honek ematen digu
adierazteko aukera:
"arraun kontutan oriyotarrak
munduko onenak gera".

Gerra zitalak ekarri zigun
makina bat sufrimendu,
eta anaien arteko tema,
liskar ta enfrontamendu.
Zubia ere garai haretan
dinamitzat bota gendun;
gerran hasteak, mundu honetan,
inorentzat orik ez du.

Frankoren menpe egon beharra
izan genun okerrera,
udaletxea egin ziguten
Gipuzkoako zatarrena,
ta autopista, ibai erdian,
egin zitelen txarena,
egin zitelen txarena,
askatasunik izan ezean
horixe da datorrena.

Oriyon bertan hortxe ditugu
eder ta sendo bi mendi,
mendizaleak goza ditezun
ezker eskubi, bat ta bi.
Gure aurreko arbasoekin
lotzen gaituzte ederki,
Historiaren lekuko bizi,
Kukuari, Talai-Mendi.

Oria ibaia, azken urtetan,
Europako ziklarena,
bere uretan bizitzarika
orain apenas duena,
zaindu ezker berplutuko dan
bizi bide ederrena,
gure herriak izango duen
ardatz zoragarriena.

Gure herriko arrantzaleen
aspaldiko kontu zarra,
Oria ibaia ta itsasoa
bat egiten ditun barra,
gure herriko jende askori
sortu diona negarra,
konponbiderik jartzen ez bada
betirako zoritxarra.

Herriko txotxo gaztetxo askok
han zaibdu ditu besoak,
alargun eta umezurtz utzi
ditu famili osoak,
glizon askori eman dizkio
oso momentu goxoak,
itsasoa da, aldi berean,
ogia eta malkoak.

Azken urtetan gaueko lana
jarria zaigu nagust,
diru asko ta lan gutxi denez
askok itsasoa utzi,
batzuek alde, besteak kontra,
giroa dago itsusi,
horren atzean zer ote dagon
ezingo degu ikusi.

Gure herrian, batzuk Athletic
beste batzuk Erreala,
bien aldeko errepatoa
izan da nahiko iguala,
baina Imanol hasi danetik
lortzen fama ta itzala,
jende guztiak dio gaur egun
Errealekoa dala.

Batzuek noizbait ikusi zuten
euskera hiltzen zegola,
horren aurrean, gogoz ta nekez
sortu zuen ikastola,
gure hizkuntza hiltzen utzea
ezin bait zuten inola,
dauden tokitik jakin bezate
herria harro dagoela.

Kultur etxerik, kiroldegirik,
oraindik ez dagoenez,
rebindikatzen ere saloa
egin behar det nahitaez.
Badakit noski gauza guztiak
lortzea ez dala errez,
baina haurtxoak ere titia
irabazten du negarrez.

Bertsoon bidez esan dizuet
nolakoa dan Oriyo,
baina ez bitza hartu inortxok
inondik ere seriyo.
Ondo bizi ta eutsi goiari,
bihotzak horixe diyo,
azken bertsoa hauxe da eta
esan behar det adiyo.

Iñaki Iturain

J. Frantzisko Lukas, Zorroagan irakasle

Gure hilabete honetako elkarrizketatuak 30 urte ditu, Pedagogian doktore eta unibertsitateko irakasle da Donostiako Zorroagan. Irakaskuntza mundua pil-pilean dagoen momentu honetan, bere iritzia jaso nahi izan ditugu zuei eskaintzeko. Berezi eskertzen diogu gurekin egoteko denbora hartu izana, ezkontzeko bezperetan zegoela egon baikara berarekin. Zorionak.

Jabier Zabaleta

Ze lanetan ibili zara orain arte?

Nik, lehenbizi magisterio ikasi nuen eta, hori bukatu ondoren, Donostiako Axular ikastolan hasi nintzen lanean, klaseak ematen. Han lanean ari nintzen bitartean, Pedagogia ikasi nuen Zorroagan. Bitarte horretan Axularreko Zuzendari Pedagogikoa izan nintzen hiru urtez.

Justu kasualitatez, Pedagogia karrera bukatu eta segidan, fakultatean irakasle-plaza batzuk ateratu ziren, aurkeztu egin nintzen eta hartu egin ninduten. Orduan, beraz, Zorroagan hasi nintzen eskolak ematen. Orduz geroztik, psikometria irakasten dut, euskaraz eta erderaz Zorroagako Pedagogia sailean.

Unibertsitatean karrera egiteko tesi doktorala egitea nahitanahiezkoa denez, aprobeztatuz Axu-

larren ibili nintzen garaian hizkuntza ereduak buruz zegoen kezka, horrekin zerikusia zuen gai bat hartu nuen eta tesia egin nuen.

Zein izan zen tesiaren gaia?

Axularren egina genduen aurrean bat aprobe-

ztatuz, nik Euskal Komunitate osoan zer gertatzen zen B ereduan matematikari dagokionez ikusi nahi nuen; hau da, alde batetik, aztertu nahi nuen ea B ereduko ikasleak gai ote ziren edo ez OHO amaitutakoan matematika euskaraz ikasten segitzeko eta, bestetik, ea beren

matematikazko ezagueretan aldirik ba ote zegoen B ereduan ikasten jardun izanagatik. Hori izan zen nere tesiaren gaia. Tesia 1991ko otsailean irakurri nuen.

Ikasturte honetan gauza garrantzitsu asko gertatu dira: Eskola Publikoaren Legea onartu da, erreformaren gaia ere hor dago... Nola ikusten duzu, zure ikuspuntutik, erreformaren kontu hori?

Nik ez dut gehiegi ere ezagutzen, baina iruditzen zait, teorian mailan, erreformarekin planteatzen dena polita dela. Hala ere, edozein erreforma planteatzerakoan konturatzen gara zein zaila den gauzak aldatzea; milaka irakasle daude eta guztien iritarazi behar da erreforma hori, eta ez da erraza.

Askotan esan ohi da erreformak, azken batean, testu-liburu aldaketa hutsen geratzen direla maiz. Nik uste dut, oraingo honetan behintzat, gauzak dextente eztabaidatu direla zenbait tokitan —ez guztietan, alde handiak daude batetik bestera— eta horrek berak ere balio handia duela. Eztabaida hori burutu den tokitan zerbait aurreratu da.

Eskola Publikoaren legea dela eta, zer iruditzen zaizu hor izan den eztabaida prozesua?

Hasteko esan behar da, eta hori guztiok dakiguna

da, asunto hau oso konplikatu dela. Hor bi bide desberdin zeuden, eskola publikoa eta ikastola, eta bietan jende desberdin asko. Helburua, gehienentzat behintzat garbi dagoela uste dut: hemen eskola publiko euskaldun bat izatea. Baina horretarako erabiltzen diren ereduak desberdinak dira. Nik uste, bai batzuk eta bai besteek ikusten dutela eredu bakoitzaren alde onak eta txarrak zein diren.

Hala ere, hezkuntzarekin zerikusia duten hainbat taldek ez du eztabaida partetik hartu. Eztabaida bi parteren artean eman da batez ere: administrazioa eta ikastolen federazioa. Bakoitzak bere interesak defenditu ditu: ikastolek beren nortasunari eutsi nahi zioten eta administrazioak, berriz, ikastolak publiko bihurtu. Nik ez nuen oso garbi ikusten ikastolak publiko egite horretan zerbait hobetzen ote zen. Helburua nerezat biak konfluitu eta bat egitea behar luke, eredu bakoitzak dituen alde onak aprobetxatuz, baina oso zaila zen, sektore guztiak ez baitzeuden ordezkatuak.

Ez ote zen hobe eztabaida guzti hori herri bakoitzean egitea, tokian tokiko egoera aztertu ondoren?

Ni ados nago horrekin. Egoera oso diferentea da herri bakoitzean baina, adibidez, Oriko bezalako herri txiki batean erraza

Oso funtzio inportantea betetzen du Karkarak

izan beharko litzateke, nere ustez, ikastetxe publiko euskaldun bat lortzea denon artean. Hor Udalak ere izan zezakeen bere papera. Ni horren alde egongo nintzateke, inongo zalantzarik gabe.

Eskola publiko euskaldun bakar hori lortzeko posibilitateak galduta ikusten al dituzu?

Nik uste dut izango direla aukera berriak. Hemendik bost urtera... hamar urtera... Bestalde, esan behar da ez dudala uste jende guztiak eskola publiko bakar hori nahi duenik. Jende askori, beharbada, ondo iruditzen zaio hori baina berak beste zerbait nahi du bere seme-alabentzat.

metik aztertu dute zer gerta zitekeen. Hor arazo nagusia diruarekin zegoen, beraz, kalkulatuak ondo egin badituzte eta administrazioetik esaten duten dirua jasotzen badute, egoera ez da aldatuko.

Beste gauza bat izango zen kontrako erabakia hartu izan balu. Orduan bai zetorrela aldaketa. Alde on eta txarrekin. Teorian, bi eskolak bat eginez gero, elkarrengauza onak hartu ditzake eskola berriak. Bestalde, arazoak ere sortuko ziren, adibidez, irakasleak sobran izango lirateke. Orokorrean, nik uste dut onerako izango litzatekeela herriarentzat. Horrelako bategiteak egin diren eta nik ezagutzen ditudan

kasuetan, esperientzia horiek oso positiboak izan dira.

Jakin dugu Unibertsitateak argitaratzen duen pedagogiari buruzko Ttanttaka aldizkarian ere zuzendari izan zarela, beraz, aldizkarigintzaz ere zerbait badakizu; zeharo desberdinak badira ere, zer iritzi duzu gureaz, KARKARAz?

Neri pila bat gustatzen zait. Iristen zaidanean beti harrapatzen dut tartea bat KARKARA goitik behera irakurtzeko. Gainera iruditzen zait hasierako zenbaki haletatik hona asko hobetu dela. Oso funtzio inportantea betetzen duela uste dut, bai euskararen promozioaren aldetik eta bai alde informatibotik begiratuta.

"Nere iritziz, aurrerantzean izango dira aukera berriak euskal eskola publiko bakarra lortzeko"

Orioko kasura etorrita, ikastolak oraintsu hartu berri duen publikoan sartzeko erabakiak, zertan aldatzen du Orioko hezkuntzaren panorama?

Nere iritziz, ez du ezer asko aldatzen. Erabaki hori hartzeko au-

DENETIK PISKA BAT

Zorionak

Ikastola eta eskolako haurrei

Ondo merezita dituzte Karkarakideon zorionik beroenak gure bi eskoletako haurrek, txandaka eta zintzo-zintzo banatzen baitizkigute aldizkariak hileroko lehen ostiraletan.

Badakigu, karkarakideok bezalaxe, gustora hartuko dituztela berek ere "pultsoan" irabazitako opor hauek. Uda ondo pasa dezazuela, neska-mutikoak!

Zoriotxarrak

Hondartza bideko arbolak txikitzen dituztenei

Tamalgarrira iruditzen zaigu urtero garai honetan gure zoriotxarretan gauza bera jarri beharra, baina arbolak txikitzen jarraitzen duten bitartean, guk hori salatzen jarraituko dugu.

Maiatzean hildakoak

Irene Ostolaza Aristondo,
maiatzaren 15ean

Maiatzean jaioetakoak

Arrate Indo Vázquez, maiatzaren
6an

Maiatzean ezkonduetakoak

Jose Luis Vivas Barriga eta Ana
Maria Arruti Ernategi, maiatzaren
1ean

Jose Antonio Lizarralde Suarez eta
Maria Jesus Lazkano Azkue,
maiatzaren 22an

Jesus Maria Arruti Agirresarobe eta
Alejandra Benito Pérez, maiatzaren
22an

Jose Manuel Gutierrez Posada eta
Lourdes Avila Becerra, maiatzaren
29an

Ramon Maria Arruti Eizagirre eta M.
Carmen Albergi Gelaburu,
maiatzaren 29an

SARASUA ERRETEGIA

Berezitasunak: -Arrai zopa
-Arrai eta haragi erreak

Eusko Gudari, 29
Telefonoak: 83 00 05
13 25 32

DENETIK PISKA BAT

ERREZETA

Bixigua parrilan (Xixario Erretegia)

Osagaiak:

- Gatza
- Ozpina
- Porruak
- Oliba olio
- Bi pipermin

Egiteko modua:

Eskamak kendu eta ur askorekin garbitu. Gatza bota eta parrilan jarri.

20 bat minutu eduki parrilan, eta bost edo sei buelta eman. Behin listo jarrita, hezurrak kendu.

Refritoa:

Paela batean, olio, porru txikituak eta pare bat pipermin jarri sutan. Porruak dora-
tzean, bixiguari bota.

Bixiguari lehenengo ozpina, eta gero refri-
toa bota, ondoren botatzen duen zukua kendu
eta berotu, eta berriro ere bixiguari bota.

ORIOARTEKOari bidalitakoak

Oraingoan ere mordoxka ederra osatu dute ORIOAR-
TEKOak jasotako proposamen, keja eta dena delakoek.
Denentzako tokirik ezean ondorengoak aukeratu ditugu:

-Frantziako St. Ciers herriarekin Oriok egin duen
senidetzea dela eta, batek zera proposatu du hurrengo
Brasileko Rio de Janeiroarekin egitea. Baldintza bat ere
jarri du, bera denez ideia zoragarria eman duena, berak
ere joan behar duela senidetze ekitaldietara.

-Gai berberarekin segituz, St. Ciersen egondako batek
esan digunez bi herrien arteko ezkontzak ez omen du
inolako balio legalik, ezkontza momentuan egindako
hankasartze xeble batengatik, hango alkatearen izena
ondo esan zuen Picotin jauna (Pikota ahozkatuta) baina
gure alkatearena MAZAKAGA jauna esan zuen eta.

-KARKARA bera izan da honako kejaaren gaia. Aspal-
di honetan "orri parrokiala" eta bertso bilduma ematen
duela batetik eta bestetik atzera begira dabilela denbora
guztian, garai bateko kontuekin eta ea noiz hasi behar
duen aurrera begira eta zerbait moderno izaten galde-
tzen du.

-Azkenik 36 urteko "zahar" baten protesta jaso dugu.
Bere ustez Orioko futbol-taldeak 25 urtetik gorakoak
futbolera baztertzea, ados ez egon arren, tira! baina III
literatur lehiaketarako 29 urtetik gorakoak baztertzea
idazteko, oso jubilazio aurreratua iruditzen omen zaio.

Ijimoto

TXOMIN

ARRAINDEGIA

Eusko Gudari, 42

Tfnoa: 83 27 47

LIZASO

ALTZARIAK

Eusko Gudari, 46 Tfno: 83 07 84

Aita Lertxundi, 6 Tfno: 13 33 01

Marisko Biberoak

Telefona: 13 12 97

- Angulak
- Mariskoak
- Arrai finak

Ostalaritza Zerbitzua

Autoak aukera onean

AIA ORIO

Telefona: 13 04 38

DENETIK PISKA BAT

EZETZ EZAGUTUI! aurreko aleko irabazlea Inazio Leunda izan da. Argazkian azaltzen da bere emaztearekin Itsas-Ondo jate-txearen aite ondoan. Zorionak!

Hemen duzue Inaziok idatzitako erantzuna:

- ✓ Marcelino Zaldua
- ✓ Antonio Urdangarin
- ✓ Francisco Urkizu
- ✓ Segundo Manterola
- ✓ Joxe Uranga
- ✓ Mariano Azkue
- ✓ Meliton Elizondo
- ✓ Pedro Esnal
- ✓ Joxe Mari Ibargoiien
- ✓ Joxe Mari Salsamendi

LIZASO

**ERLOJU eta
BITXI DENDA**

Kala, 5

Tfnoa: 83 10 90

ITURAIN
okindegia

Aritzaga

☎ 83 08 28

K2

AURRERA
disco-taberna

ORIO

ITZiAR

Kirolak

Eusko Gudari, 23

☎ 83 31 03

ORIO

Izarra

Bideo-produkzioak
Hi-Fi TV Bideoak
LPak, CDak eta zintak

Izarra Atorrasagasti

Aritzaga kalca 5

Tfnoa: 83 38 81

OLIDEN
HARATEGIA

EUSKO GUDARI, 2

TFNOA 83 10 86

Don Santiago

Nik ezagutu nuenerako, Santiago Azurza, gizon heldua zen. Udaletxe-ko idazkari izateaz gain, parroikiko organu jole ere ba zen, eta ez nolanahikoa gainera.

Patxi Oliden

Musika akdetikako jakintza handiak zituen, garai haietako onenetakoak noski, baina gizon honen lanerako grina, txapela kentzerainokoa zen.

Idazkaritza lan guztien gainetik, etxean, kandela mota guztiak egiten zituzten. Baita ere txokolate tabletak prestatzen zituzten, produktu hau "Chocolates Azurza" izenez dendatara zerbitzuz.

Nik hemen azaldu ditzakedan gizon honek egindako lanak, oso urriak geratuko direla uste dut errealitatearen aurrean.

Kantuan hasi nintzenetik eta Don Santiagoren ardurapean, hamasei meza ezberdin kantatzera iritsi ginen, hasi bitik eta zortzi ahotsetarainokoak. Orduko eliz barruko abesti kontuak, oraingoarekiko zeharo bestelakoak zirelako, baitipat, jai egunetako abesti kontuaz gain, beste eliz funtzio asko izaten zirelako, funtzio honetan gehienez "motete" delturiko abestiei toki emanez, hasi nobenario izeneko funtzio edo maiatz eta ekaineko hil osoko ilun-

deroko elizkizun kontuak bide. Herriko apaiz nagusi zenak zertxobait laguntzen zion, baina hortik aurrera, zama guztia Don Santiagorentzat geratzen zen.

Has gaitzen, lan honen azalpena egiten. Ahots zuriaz osatutako koru bati iraupena ematekotan, beharrezkoa zen urtean urtean mutiko berriei solfa erakustea. Partitura erosi (hau ere gehienez bere patrikako dirutik) eta oraindik fotokopiagailurik ezagutzen ez zenez, ahots denien paperak eskuz, tinta lumaz egin behar izaten zioten, banaka banaka, pentagrama paperak

dendan erosi ondoren. Bidezkoa denez, bakoi-tzak paper bana izan beharrean, bi edo hiru entzat izaten genuen paper bat. Gu noski oraingoan antzera mutikotan bihurti samarrak izango ginen eta noiz edo behin papera puskatzera iristen baginen, arrazoi guztiz, egundoko haserre agertzen zigun. Ez bait ginen konturatzen zenbaiterainoko lana zuen hauek idazteak!

Lan hau zertarako? Nik uste, gizon honek Jaungoikoaren sinismen sendoa izan eta geroko bizitzarako ilusuntua, beti buruan zuelako.

Abeslari bezela, paregabeko baju ahotsa zuen, ez hemen bakarrik, Arantzazura kantatzera joaten zenean ere, besteren tartean nabaritzen zena.

Bere zahartzaroan, (asko ez bazen ere) nik apurtxo bat laguntzen nion, zegokidan mailan,

baina jaiegunekoa meza nagusietan, gregoriano kantatu guztiak, organoz lagundu eta abestu, berak bakarrik egin ohi zioten, oraingo bozgorailu gabe eta eliza ondo betetz bere ahots eder, gozo eta landuaz. Gogoratzen naiz beste esaldi bat ere gizon honi entzundakoa: Ba zen Orioko koruan atril handi bat, honen barruan, musika liburu asko izaten ziren eta gu mutikoak, Don Santiago lagun gurela, bereizketa bat egin eta balio gabekoak zirenak erretzeko alderatzen genituen. Zerbait zahar ateratzen genuenean, "gauza zaharra duk, ez dik bakio" esaten genuen. Hori entzutean, sakon sakonetik, hau atera zitzaion "zaharra duk, ez dik balio".

Bukatzeko, nere ustez, zeruko errelinuan izango da inor izatekotan nere musika maisu bakar eta aholkulari izan genuen Don Santiago Azurza.

Don Santiago, Aita Donosti eta Puignau organo-egilearekin, Orioko organo jai zenean, 1934an

AZKENA

EZETZ EZAGUTU! lehiaketa

Dakar, 1957. urtea. Oriotik abiatutako baporea duzue argazkian eta, noski, bertan joan ziren oriotarrak azaltzen dira. Uda osoa duzutela peskidak egiteko eta agertzen diren **guztien izenak** eskatzera pentsatu dugu. Beno, lasai, ez duzue beltzen izenik eman behar, baizik eta oriotarrenak bakarrik.

Orain arte egin dugun bezala, afari bat zozketatuko dugu asmatzaileen artean. Afaria **Itsas Ondo Jatetxean** izango da.

Erantzunak **irailaren hamabosterako** bidali behar dizkiguzue. Gure helbidea, dakizuenez, honako hau da:

KARKARA aldizkaria

Ezetz ezagutu! lehiaketa

Herriko plaza, 1 (Udaletxe atzeko karkara)

ITSAS-ONDO

Bataioak, jaunartzeak, negozio eta talde bazkariak

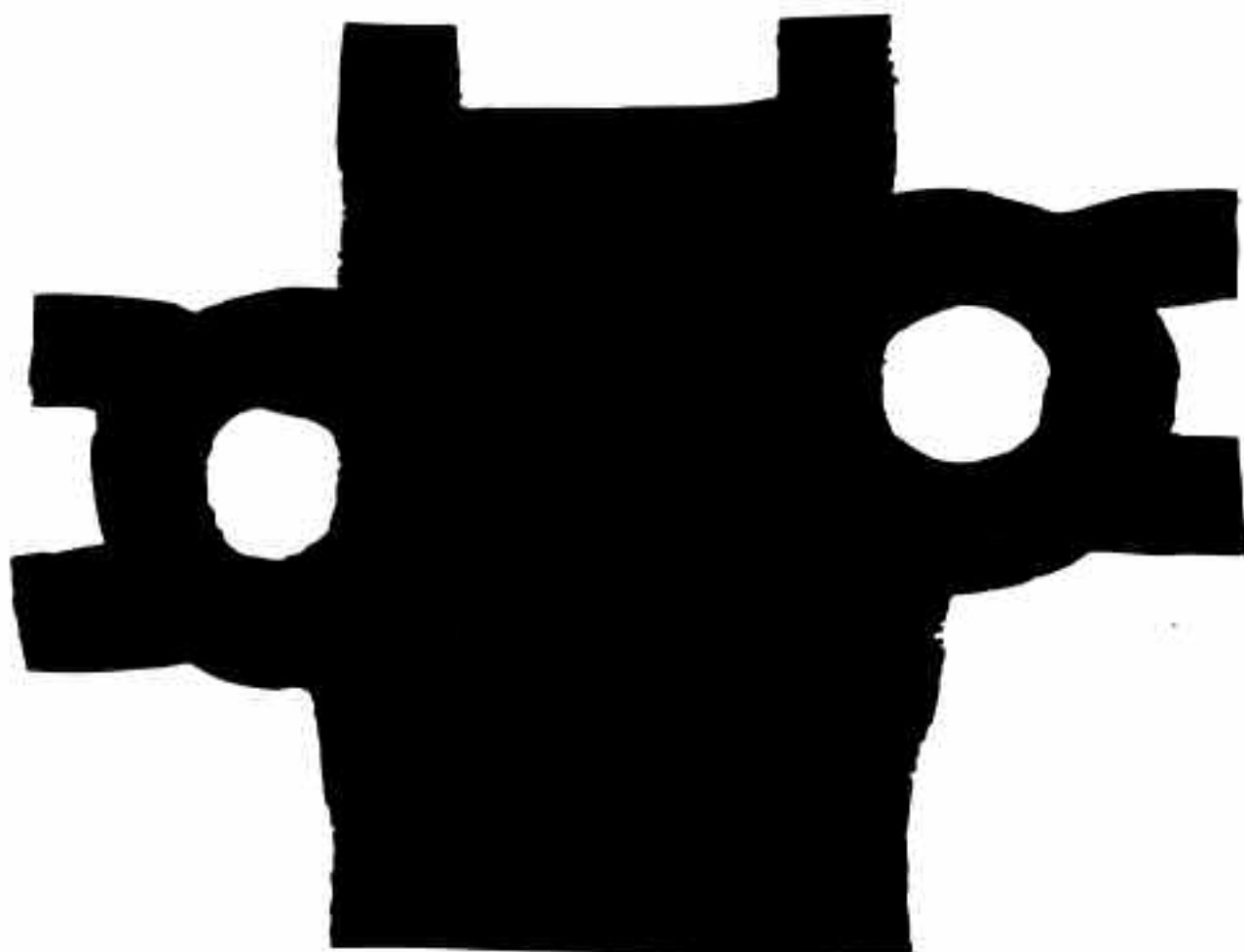

Kaia kalea, 7
tfnoa: 13 11 79

Argitarapen honen edizioko laguntzaile:

En la edición de esta publicación colabora:

kutxa fundazioa

fundación kutxa

D. Bastos
1989